

Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації

Методичні рекомендації із самостійної роботи навчальної дисципліни

ОСНОВИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

для спеціальності 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація.

Освітня програма «Образотворче мистецтво».

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Автор: проф. Чуйко О.Д.
доц. Кузенко П.Я.

Затверджено на засіданні кафедри
образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва та реставрації
№ 1 від 29.08 2024 р.

Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

1. Вступ
2. Пояснювальна записка
3. Структура самостійної роботи
4. Тематичний план самостійної роботи
5. Питання для самоконтролю
6. Оцінювання результатів самостійної роботи
7. Рекомендована література

Вступ

У навчальному плані підготовки фахівців спеціальності 023«Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» передбачено вивчення дисципліни «Основи наукових досліджень». Цей навчальний курс покликаний формувати у студентів знання та навички наукової роботи.

Метою дисципліни «Основи наукових досліджень» є ознайомлення студентів з основними категоріями науки та методологією проведення наукових досліджень.

Основні завдання вивчення навчальної дисципліни:

- вивчити понятійний апарат науки;
- засвоїти історію розвитку науки в Україні та зарубіжжі;
- засвоїти основні правила академічної доброчесності;
- знати основні правила організації наукових досліджень та вимоги до наукового тексту;
- вивчити наукові методи та використовувати їх при виконанні наукових досліджень;
- знати визначних українських мистецтвознавців та їх внесок у науку;
- вміти готувати тези конференції та наукову статтю.

У навчальному плані на вивчення «Основи наукових досліджень» передбачено 14 лекційних, 16 практичних і 60 годин для самостійної роботи. Вивчення дисципліни завершується екзаменом.

2. Пояснювальна записка

Важливе значення у вивченні навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень» займає самостійна робота. Ця важлива складова освітнього процесу у закладі вищої освіти сприяє формуванню в студентів культури розумової праці, самостійності, ініціативності та пізнавальної активності. Самостійна робота передбачає виконання студентами завдань до тем згідно силабуса. Це завдання пов'язані із роботою із словниками, виконанням рефератів, презентацій тощо.

Самостійна робота студентів забезпечується відповідними інформаційно-методичними засобами: конспектами лекцій, навчально-методичними посібниками, підручниками, методичними рекомендаціями з організації самостійної роботи, матеріалами дистанційного навчання. Забезпеченню належного рівня організації самостійної роботи студентів сприяє використання відповідної наукової і періодичної літератури.

Самостійна робота студентів є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом з навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять. Вона може проходити в бібліотеці, навчальних кабінетах, комп'ютерних класах, в домашніх умовах тощо.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів із навчальної дисципліни «Основи наукових досліджень», визначається навчальним планом і становить 60 годин.

3. Структура самостійної роботи

Назва теми	Кількість годин
Тема 1. Наука як соціокультурний феномен.	20
Тема 2. Академічна доброчесність.	20
Тема 6. Внесок мистецтвознавців Прикарпаття у розвиток науки.	20
Разом:	60

4. Тематичний план самостійної роботи

Тема 1 Наука як соціокультурний феномен.

Завдання

- Підготувати словник термінів з основ наукового дослідження.
- Підготувати перелік наукових установ галузі культури і мистецтва.

Тема 2 Академічна доброчесність.

Завдання

- Підготувати тези Кодексу честі Прикарпатського національного - університету імені Василя Стефаника.

Тема 6. Внесок мистецтвознавців Прикарпаття у розвиток науки.

Завдання

- Підготувати реферат на тему: «Наукова діяльність Михайла Фіголя».

- Підготувати презентацію на тему: «Наукове дослідження образотворчого мистецтва Прикарпаття викладачами Навчально-наукового інституту мистецтв ПНУ».

5. Питання для самоконтролю

1. Історія науки та її предмет і функції.
2. Класифікація наук.
3. Організація науково-дослідної діяльності в Україні.
4. Наукове товариство імені Шевченка: історія і сучасність.
5. Галузь науки – мистецтвознавство: історія та сучасність.
6. Визначні вчені-мистецтвознавці України.
7. Діяльність інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.
8. Видатні українські вчені-мистецтвознавці.
9. Особливості підготовки рефератів.
10. Структура та вимоги до написання курсових робіт.
11. Магістерські наукові роботи у системі підготовки здобувачів освіти.
12. Структура та вимоги до написання статей та тез.
13. Організація наукових досліджень.
14. Науковий текст і вимоги до нього.
15. Внесок мистецтвознавців Прикарпаття у розвиток науки.
16. Академічна доброчесність.
17. Методи спостереження.
18. Метод опису.
19. Методи аналізу та синтезу.
20. Метод типології.
21. Системний метод.
22. Метод порівняння.
23. Історичний метод.

24.Метод Інтерв'ювання.

25.Метод анкетування.

6. Оцінювання результатів самостійної роботи

Контроль самостійної роботи відбувається у формі усних опитувань, письмових експрес-опитувань та оцінювання самостійно виконаних письмових творчо-практичних завдань.

Максимальна кількість балів за самостійну роботу - 15

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти визначені у Порядку організації та проведенні оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника:

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2023/05/otzinnuvannja-uspishnosti.pdf>

7. Рекомендована література

- 1 Вітченко А. О., Вітченко А. Ю. Основи наукових досліджень у вищій школі : підруч. Київ : ФОРМ Ямчинський О.В., 2020. 272 с.
- 2 Бірта Г. О. Бургу Ю.Г. Методологія і організація наукових досліджень: навч. посіб. К. : «Центр учбової літератури», 2014. 142 с
3. Каламбет С.В., . Іванов, Ю.В. Півняк Ю.В. Методологія наукових досліджень: Навч. посіб. Вид-во Маковецький, 2015. 191 с.
4. Кузенко П.Я. Музейно-галерейна справа та виставкова діяльність. навчальний посібник. Івано-Франківськ. Ярина. 2021. 168 с.
5. Мальська Марта, Паньків Наталія Основи наукових досліджень : навчальний посібник. Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.
6. Методологія наукових досліджень : навч. посібник / В. Є. Юринець. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.
7. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / О.І. Гуторов; Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
8. Москвічова Ю. О. Історія мистецтв у контексті світової культури : навчально-методичний посібник : у 3-х т. Т. 1 / Ю. О. Москвічова. Херсон : Видавництво ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 292 с.
9. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник/ В. В. Тушева, УМО НАПН України. — Харків: «Федорко», 2014. — 408 с.
10. Основи методології та організації наукових досліджень: Навч. посіб. для студентів, курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. — К.: Центр учбової літератури, 2010. — 352 с.
11. Основи наукових досліджень. Курс лекцій: навч. посібник. О. Б. Шарпан (уклад.); КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2023. 89 с.
12. Реалізація пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки та отримані результати у 2021 р.: аналітична довідка / Т.В. Писаренко, Т.К. Куранда та ін. – К.: УкрІНТЕІ, 2022. 53 с.
13. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. 385 с.
14. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навч. посібник / Г. С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.

15. Шишкіна Є.К., Носирєв О.О. Методологія наукових досліджень [Текст]: навч. посіб. / Є.К. Шишкіна, О.О. Носирєв. Х.: Вид-во «Діса плюс», 2014. 200 с